



পাবিবাবিক নির্যাতন নির্মূলত নথ ইষ্ট নেটৱৰ্ক মানবতাৰ পক্ষত ২৫ বছৰীয়া এখন ঘুঁজ

‘অসমত মহিলাসকল পুরুষৰ সমানেই স্বাধীন, আমাৰ ইয়াত ভেদভাব নাই’— আমি এই পূৰণি আৰু
সৰ্বজনগ্রাহ্য প্ৰবাদটোৱ মাজত থাকি ভাল পাওঁ; তাকেই সাঁচা বুলি ভাৰোৈ আৰু চলাই নিওঁ। এই কথা বিশ্বাস
কৰাসকলে কয় যে অসমত ৰাস্তা-পদুলি, বজাৰ-সমাৰ, শিক্ষানুষ্ঠান, কৰ্মক্ষেত্ৰ, প্ৰতিবাদ, ৰাজনীতি
সকলোতে মহিলাৰ উপস্থিতি সৰৱ। অসমত জুগহতা নহয়, যৌতুক প্ৰথা নাই। কন্যা সন্তানক ঘৰৰ লখিয়ী
বুলি ধৰা হয়। তেন্তে ক'ত আৰু কেনেকৈ মহিলা পিছপৰি থাকিল বা নিৰ্যাতিত হৈল? এই কথা মিছ বুলি
প্ৰমাণ কৰিবলৈ বহু তথ্যপাতি, পৰিসংখ্যা হাতত থকাৰ পাছতো মানুহক পতিয়ন নিয়াবলৈ সহজ নহয়।
কাৰণ আমাৰ সম্মুখতে ঘৰে-বাছে-ট্ৰেইনে, ৰাস্তাই-পদুলিয়ে দিনে-বাতিয়ে হৈ থকা সকলো লিংগভিত্তিক
নিৰ্যাতন বা বৈশম্যক আমি প্ৰতিদিনৰ সাধাৰণ ঘটনা বুলি ধৰি লৈছোঁ। ধৰ্ষণ, হত্যা এইবোৰত কিছুদিনৰ
কাৰণে মাত মাতিছোঁ, ধৰ্ষণকাৰীৰ ফাঁচীৰ কাৰণে জোৰদাৰ দাবী জনাইছোঁ; কিন্তু ধৰ্ষণকাৰী সৃষ্টি কৰা এই
সমাজব্যবস্থাটোৱ বিৰুদ্ধে নীৰৰ হৈ বৈছোঁ। আৰু লগতে মনে মনে এই কথাও ভাৰি আছোঁ— ‘ঘটনাটো
ঘটাৰ সময়ত ছোৱালীজনীয়ে বা কি কাপোৰ পিছিছিল’, ‘অলপ চাইচিতি চলিব লাগে, দিন-কাল বেয়া’,
‘নিজৰ সুৰক্ষাৰ কথা নিজেই ভাৰিব লাগে’, ‘অকলে যাবলৈনো কিহে পাইছিল’, ‘নিজে ঠিক থাকিলে এনে
ঘটনা নঘটে, কিবা গঙ্গোল আছিল চাগে’ ইত্যাদি। এই ধৰণৰ চিন্তাৰ দ্বাৰা আমি মহিলাৰ ওপৰত নিৰ্যাতন
হোৱাটো স্বাভাৱিক বুলি মানি লওঁ আৰু নিৰ্যাতনকাৰীক নিৰ্যাতন চলাই নিয়াৰ অবাধ স্বাধীনতা আৰু বৈধতা

বশিৰেখা বৰা

ব • গা • লী

প্রদান কর্তৃ। সেই কাবণেই বয়স, জাতি, বর্ণ, ধর্ম, সম্প্রদায়, ভাষা, শিক্ষা, অর্থনৈতিক অবস্থা, পোষাক, সময় নির্বিশেষে সকলো মহিলাই ঘৰে-বাহিৰে নির্যাতন ভূগি আহিছে।

বিভিন্ন চৰকাৰী-বেচৰকাৰী সংস্থাৰ উদ্যোগত হোৱা লিংগভিত্তিক নির্যাতনৰ সমীক্ষাবোৰে প্ৰত্যেক বছৰে আমাৰ দেশত মহিলাৰ ভয়াৰহ সামাজিক অবস্থানৰ ছবিখন দেখুৰাই আছে। ৰাষ্ট্ৰীয় অপৰাধ অনুসন্ধান বিভাগৰ ২০১৮ চনৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি ভাৰতত প্ৰতি এক মিনিটত মহিলাৰ বিৰুদ্ধে এটাকৈ অপৰাধ সংঘটিত হয়। প্ৰতি মিনিটত ঘটে এটাকৈ পাৰিবাৰিক হিংসাৰ ঘটনা। পাৰিবাৰিক হিংসাৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ স্থান দেশৰ ভিতৰতে প্ৰথম শাৰীৰ। অন্তৰঙ্গ সংগ্ৰীৰ দ্বাৰা আৰু গৰ্ভাৰস্থাত হোৱা নির্যাতনৰ ক্ষেত্ৰত অসমে অভিলেখ গঢ়িছে। কিন্তু এইবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা হয় খুব কম; প্ৰতিবাদ হয় তাতোকৈ কম। মহিলাৰ বিৰুদ্ধে হোৱা নির্যাতনৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ঘাতক আৰু নীৰৰ মহামাৰীৰ কল লোৱাৰিহৈ হৈছে পাৰিবাৰিক নির্যাতন। পতি-পত্ৰীৰ মাজৰ কাজিয়া-পেচাল, মাৰপিট আদি আমাৰ সকলোৱে গ্ৰহণ কৰি লোৱা এটা সত্য। জীৱনৰ এৰাব নোৱাৰা আৰু অতি সাধাৰণ বুলি পিতৃতাৎৰিক সমাজত ঘৈণীয়েকৰ পিঠিত হালোৱা এছাৰি ফলা, ‘যাওঁতে এক কিল, আহোঁতে এক কিল’— এইবোৰ অতি স্বাভাৱিক কথা। কাৰণ আমাৰ সমাজত ‘চৰক সুধি চাউল বহোৱা’ৰ কোনো নিয়ম নাই। চুৰাপাতনিত সাজি দিয়া ঘৰত থকা এলাগী বাণীৰ সাধু বা সদ্যোজাত কল্যা সন্তানক গিৰীয়েকৰ ভয়ত চৰকত ভৰাই নদীত উটুৰাই দিয়া সাধু শুনি আমি ডাঙৰ হৈছোঁ। কোনোদিন আমি প্ৰশ্ন কৰা নাই। মৰম, চেনেহ, সুৰক্ষা আদিৰ নামত, পৰম্পৰা, ধৰ্ম, সংস্কৃতিৰ দোহাই দি মহিলা তথা ছোৱালীসকলৰ বিৰুদ্ধে হোৱা সকলো ধৰণৰ বৈষম্য আৰু নির্যাতনক আমি ন্যায্যতা দি হৈছোঁ। কাৰণ এইবোৰ হ'ল ঘৰুৱা ঘটনা। ইয়াত জড়িত হৈ থাকে ঘৰখনৰ সম্মানৰ প্ৰশ্ন। সমাজব্যৰস্থাটোৱে আমাক শিকাইছে ঘৰুৱাৰ কথা চাৰিবেৰৰ বাহিৰলৈ যাব নালাগে। গিৰীয়েক-ঘৈণীয়েকৰ মাজৰ কাজিয়া আজি বেয়া, কাহালৈ ভাল। তদুপৰি সেইবোৰ হ'ল মানুহৰ ব্যক্তিগত কথা। আনে তাত মাত মাতিবৰ প্ৰয়োজন আৰু অধিকাৰ নাই।

পিতৃতাৎৰিক সমাজব্যৰস্থার পৰিকাঠামোটোৱে প্ৰাথমিক গোটটো হৈছে পৰিয়াল। নাৰী-পুৰুষৰ মাজৰ অ-সম ক্ষমতা সম্পর্কটো জন্মৰ পাছৰ পৰাই আমি পৰিয়ালতেই দেখা পাওঁ। পৰিয়াল ব্যৰস্থাটোৱে নাৰী আৰু পুৰুষক ক্ষমতা, অধিকাৰ আৰু প্রাপ্য আদিৰ বিষয়ে অবগত কৰায়। লৈংগিক সামাজিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰে ল'বা-ছোৱালীক ডাঙৰ-দীঘল কৰ্তৃতে লিংগভিত্তিক বৈষম্য আৰু অসমান ক্ষমতাৰ সম্পর্ক প্ৰতিষ্ঠাপিত হয় আৰু তাক দৃঢ় কৰা হয়। সেই অ-সম ক্ষমতা সম্পৰ্ক মানি লৈ তাক নিজৰ মাজত জীগ নিওৱাৰ অনুশীলন প্ৰথমতে পৰিয়ালতেই আৰস্ত হয়। ‘লাও’ যিমানেই ডাঙৰ নহওক পাত্ৰ তল’ বুলি সাতামপুৰুষীয়া নীতি-নিয়ম আমি চলাই যাওঁ। সেইমতে চলিবলৈ আমি বাধ্য হওঁ। আমি ছোৱালী ডাঙৰ কৰ্তৃ, শিক্ষা-দীক্ষা দিওঁ, ঘৰুৱা কাম-কাজ শিকাওঁ বিয়া দি উলিয়াই দিয়াৰ উপযুক্ত কৰি তুলিবৰ বাবে। তেওঁলোকক আমি স্বাবলম্বী হ'বলৈও সুযোগ দিওঁ। পৰিৱৰ্তিত সমাজব্যৰস্থাত অর্থনৈতিকভাৱে ছোৱালী এজনীক স্বাবলম্বী কৰাত কোনেও আপত্তি নকৰে। কিন্তু ছোৱালী এজনীয়ে সিদ্ধান্ত প্ৰহণত স্বাধীন হোৱা কথায়াৰৰ গুৰুত্ব ইয়াত নাই। তাই বিয়া কাক পাতিব, কেতিয়া পাতিব, নে বিয়া নপতাকৈ কাৰোবাৰ লগত একেলগে থাকিব, নে বিয়াই নাপাতিব, চাকৰি কৰিবনে, কৰে যদি কি চাকৰি কৰিব, বিয়াৰ পাছত মাৰ খাই থাকিব নে প্ৰতিবাদ কৰি ন্যায় বিচাৰিব— ইত্যাদি নিজৰ জীৱনৰ সিদ্ধান্ত নিজেই প্ৰহণ কৰিবলৈ সক্ষম হওক, নিজৰ উপাৰ্জনৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ আৰু অধিকাৰৰ ক্ষমতা পাওক, নিজৰ জীৱন নিজেই নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা হওক, সাহসৰে এক মৰ্যাদাসম্পন্ন জীৱন জীয়াই থাকক— এইবোৰ কথালৈ খুব কমেইহৈ মন দিয়া হয়। মাক-দেউতাকৰ ‘বোজা’ কমাই ছোৱালী এজনীক ‘য়মে নিলেও নিয়া, জোৰায়ে নিলেও নিয়া’ বুলি আনৰ ঘৰলৈ উলিয়াই দিয়াৰ পৰত আমিয়েই জানো নাগাওঁ— “অ’ আইদেউ, ছোৱালী জীৱনটো অ’/আইদেউ কান্দিলে কি হ’ব অ’/সংসাৰৰ নিয়ম আইদেউ মানিব লাগিব/আইদেউ ছোৱালী জীৱনটো অ’/আইদেউ কান্দিলে কি হ’ব সদায় পৰৰ অধীন অ’...।”

এইবোৰ মাজেদি আমি শহৰৰ ঘৰত সকলোৱে মন যোগাই চলিব পৰাকৈ আৰু নীৰৰে সকলো সহিব পৰাকৈ পৰাধীন, আঞ্চলিক আৰু অধিকাৰী কৰি ছোৱালীবোৰক তৈয়াৰ কৰ্তৃ। তাৰ পাছত যদি তাই গিৰীয়েকৰ চৰ-কিল খায় সেয়া তাইৰ ভাগৰ দোষ। শ্ৰমজীৱী সমাজখনত গিৰীয়েকৰ মাৰত মূৰ ফলা, হাত-ভৰি ভগা কথাবোৰ সকলোৱে গম পায়। বাকী মধ্যবিত্ত, উচ্চ মধ্যবিত্ত পৰিয়ালবোৰৰ

পৰিয়াল ব্যৰস্থাটোৱে
নাৰী আৰু পুৰুষক
ক্ষমতা, অধিকাৰ আৰু
প্রাপ্য আদিৰ বিষয়ে
অবগত কৰায়। লৈংগিক
সামাজিকীকৰণ
প্ৰক্ৰিয়াৰে ল'বা-
ছোৱালীক ডাঙৰ-দীঘল
কৰ্তৃতে লিংগভিত্তিক
বৈষম্য আৰু অসমান
ক্ষমতাৰ সম্পৰ্ক
প্ৰতিষ্ঠাপিত হয় আৰু
তাক দৃঢ় কৰা হয়। সেই
অ-সম ক্ষমতা সম্পৰ্ক
মানি লৈ তাক নিজৰ
মাজত জীগ নিওৱাৰ
অনুশীলন প্ৰথমতে

পৰিয়ালতেই আৰস্ত হয়।

বোর্ড

ক্ষেত্রত কথাবোর যেনিবা ঘৰৰ চাৰিবেৰৰ মাজত হৈ যায়। সকলো কষ্ট সহি থকাটোৱেই গুণী তিৰোতাৰ লক্ষণ। সেয়াহে আচল পতিপ্ৰেম, পতিভক্তি। সেয়াই তিৰোতাৰ ধৰ্ম। এনে তিৰোতাৰ স্বৰ্গবাস খাটাং। সেয়েহে আমি মহাকাব্য বা লোকগাথাত ভূৰি ভূৰি এনে উদাহৰণ পাওঁ। বাবে বাবে মহিলাইহে জুইত পৰি বা সৃতাৰ সাঁকো পাৰ হৈ নিজৰ নিৰ্দোষিতাৰ, সতীত্বৰ প্ৰমাণ দি থাকিব লাগে। আমকি লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ দৰে দিগগজেও ‘ভদ্ৰী’ গল্পটোৰ যোগেদি পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনক গৱিমামণ্ডিত কৰি হৈ গৈছে। আৰু আমি চকু চলচলীয়া কৰি ভাবোঁ— আস্ কি প্ৰেম, কি ভক্তি! ভদ্ৰী লক্ষ্মী! আমি তিৰোতাৰোৰ ভদ্ৰীৰ দৰে হ'ব লাগে। পিতৃতাপ্তিক ধ্যানপালিত মানসিকতাৰে-ধাৰণাৰে লালিত অসমত পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ ভয়াৰহতা অনুধাৰণ কৰা সত্ত্বৰ নহয়।

সুদীৰ্ঘ পঁচিশ বছৰ ধৰি উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত মহিলাৰ অধিকাৰৰ হকে কাম কৰি আহা অগ্ৰণী অনুষ্ঠান ‘নৰ্থ ইষ্ট নেটৱৰ্কে’ (NEN) আজি কেইবছৰমানৰ আগতে অসমৰ সাতখন জিলাত পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতন সম্পর্কে এটা সমীক্ষা চলাইছিল। সাক্ষাৎৰ সময়ত ঘৰৰ আন মানুহৰ সন্মুখত মুখ খুলিব নোৱাৰি বহু মহিলাই লুকাই লুকাই সমীক্ষকাৰীসকলৰ আগত নিজৰ জীৱনত ঘটা অত্যাচাৰৰ কাহিনী শুনাইছিল। এই সমীক্ষকাৰ ফলাফল আছিল ভয়াৰহ। ই দেখুৱাইছিল আমি আটাইতকৈ সুৰক্ষিত বুলি ভবা ঘৰৰ ভিতৰখন আচলতে মহিলাৰ কাৰণে কিম্বান অসুৰক্ষিত। নিজৰ ঘৰখনতে মহিলাসকল অবণনীয় নিৰ্যাতনৰ সন্মুখীন হয়। পাৰিবাৰিক হিংসাই এগৰাকী মহিলাৰ ওপৰত কিদৰে প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে সেয়া নেদেখিলে বুজিব নোৱাৰি। আমি কেৱল মাৰপিট হ'লেহে নিৰ্যাতন হোৱা বুলি ভাবোঁ। কিন্তু গালি-গালাজ, ঠাট্টা-মঞ্চৰা, সন্তান জন্ম দিব নোৱাৰাৰ দোষত কথা শুনোৱা বা ল'বা সন্তান নাথাকিলে গালি পৰা আদি মানসিক উৎপীড়ন, ঘৰ চলাবলৈ বা সন্তানৰ পত্ৰাৰ খৰচ নিদিয়া, বৈবাহিক সম্পর্কৰ মাজত কৰা যৌন নিৰ্যাতন, অবিবাহিত ছোৱালীক মাক-দেউতাক, সহোদৰে কৰা অত্যাচাৰ— এই সকলোৰেক পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ পৰা মহিলাৰ সুৰক্ষা আইন’ (২০০৫)খনে পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ সংজ্ঞাত সুৰক্ষক কৰিছে। ইয়াৰ যিকোনো ধাৰণৰ নিৰ্যাতন হ'লেই মহিলা এগৰাকীয়ে আইনখনৰ সহায় ল'ব পাৰে। কিন্তু দুখৰ কথা হ'ল, আমি বহুতেই এই বিষয়ে সজাগ নহওঁ। জিলা সমাজ কল্যাণ বিষয়াগৰাকীয়ে এই আইনৰ অধীনত সুৰক্ষা বিষয়াৰ দায়িত্ব পালন কৰে। এই সুৰক্ষা বিষয়াগৰাকী আইনখনৰ অধীনত ভুক্তভোগী মহিলা এগৰাকীক ন্যায় প্ৰদান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মূল ব্যক্তি। কিন্তু এই বিষয়ে অজ্ঞতাৰ হেতু অত্যাচাৰিত হৈ থকাৰ পাছতো মহিলা এগৰাকী সহায় পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হয়।

অত্যাচাৰ সহি থাকিবলৈ সকৰে পৰা আমি শিকোঁ। সেয়া যদি পৰিয়ালৰ ভিতৰুৱা কথা হয় তেনে সি আৰু বেছি গোপন হৈ থাকে। পৰিয়ালৰ সম্মান বক্ষাৰ বাবে বলিশালত মূৰ পাতি দিব লগা হয় মহিলায়েই। দীঘদিন ধৰি শাৰীৰিক, আৰ্থিক, মানসিক, আৱেগিক নিৰ্যাতনত ভাগি পৰা এই মহিলাসকলক মানসিকভাৱে সকাহ দিবলৈ আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি অন্যান্য সহায় আগবঢ়াবলৈ নৰ্থ ইষ্ট নেটৱৰ্কে এটা প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছিল। আগৰ সমীক্ষাটোত ভাগ লোৱা মহিলাসকলৰ মাজৰ পৰা কেইগৰাকীমানক নিৰ্বাচিত কৰি পৰামৰ্শ সেৱাৰ (Counselling) প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছিল। তাৰ পাছত এই ‘বেয়াৰফুট’ কাউপেলেৰসকলে পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনত ভোগা মহিলাসকলক মনো-সামাজিক পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। লগতে দৰকাৰ হ'লে প্ৰয়োজনীয় আইনী সাহায্যৰ বাবে সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ সৈতে যোগাযোগৰ ব্যৱস্থাপ কৰি দিয়া হয়। অসমৰ তিনিখন জিলা— গোলাঘাট, কামৰূপ আৰু দৰঙত গ্ৰামীণ মহিলা কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে এই সেৱা প্ৰদান কৰি থকা হৈছে। এই নাৰীবাদী পৰামৰ্শ সেৱাৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে নিৰ্যাতনৰ ভুক্তভোগী মহিলাগৰাকীক মানসিকভাৱে সবল কৰি তোলা আৰু নিৰ্যাতনৰ পৰা মুক্ত হ'বলৈ আইনৰ অধীনত কি কি উপায় আছে সেই বিষয়ে অৱগত কৰোৱাৰ লগতে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থাসমূহ কৰি দিয়া। বহু সময়ত আমাৰ সমাজত পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ বাবে মহিলাগৰাকীকেই দায়ী কৰা হয়। তনুপৰি বিভিন্ন অজুহাত দশাই পুৰুষজনক দোষমুক্ত কৰিবলৈ সকলোৱে চেষ্টা কৰে। লাজ, সংকোচ, বদনামৰ ভয়, সম্মান আদিৰ কাৰণতে মহিলাসকলে দীঘদিন ধৰি অত্যাচাৰ সহি থাকে। ভুক্তভোগী মহিলাগৰাকীৰ ওপৰত যে অত্যাচাৰ হৈছে সেই কথা বিশ্বাস কৰি মহিলাগৰাকীৰ ওচৰত থিয় দিয়াটোৱেই হৈছে নাৰীবাদী পৰামৰ্শ প্ৰদানৰ এটা প্ৰাথমিক চৰ্ত। বেছিকে গুৰুত্ব দিয়া হয় মহিলাগৰাকীক মানসিকভাৱে সবল কৰি তোলাটোত, যাতে তেওঁ নিজৰ অধিকাৰ আৰু মৰ্যাদা সম্পর্কে সচেতন হয় আৰু কি

অত্যাচাৰ সহি থাকিবলৈ
সকৰে পৰা আমি
শিকোঁ। সেয়া যদি
পৰিয়ালৰ ভিতৰুৱা কথা
হয় তেনে সি আৰু
বেছি গোপন হৈ থাকে।
পৰিয়ালৰ সম্মান বক্ষাৰ
বাবে বলিশালত মূৰ
পাতি দিব লগা হয়.
মহিলায়েই। দীঘদিন ধৰি
শাৰীৰিক, আৰ্থিক,
মানসিক, আৱেগিক
নিৰ্যাতনত ভাগি পৰা
এই মহিলাসকলক
মানসিকভাৱে সকাহ
দিবলৈ আৰু প্ৰয়োজন
অনুসৰি অন্যান্য সহায়
আগবঢ়াবলৈ নৰ্থ ইষ্ট
নেটৱৰ্কে এটা প্ৰচেষ্টা
হাতত লৈছিল।

বোর্ণী

বিচারে তাৰ সিদ্ধান্তটো নিজেই ল'ব পাৰে। নিৰ্যাতনৰ ধৰণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ডাঙুৰ, পুলিচ, অধিবক্তা, মনোৰোগ বিশেষজ্ঞ আদিৰ ব্যৱস্থাপ কৰি দিয়া হয়। ভুক্তভোগী মহিলাগৰাকীয়ে বিচাৰিলে তেওঁৰ নিৰ্যাতনকাৰী জীৱনসংগ্ৰী বা পৰিয়ালবৰ্গৰ সৈতেও কথা পতা হয় আৰু কাউলেলিং প্ৰদান কৰা হয়। তদুপৰি ফোনৰ মাধ্যমেৰেও কাউলেলিং প্ৰদান কৰা হয়। বহু সময়ত মহিলা এগৰাকী ঘৰৰ পৰা ওলাই আহিব নোৱাৰে। তেন্তেক্ষেত্ৰত ফোনৰ দ্বাৰা যোগাযোগ কৰি কাউলেলিংৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। ইয়াৰ লগতে আৰ্থিকভাৱে স্বারলম্বী কৰিবলৈ ভুক্তভোগী মহিলাসকলক তেওঁলোকৰ সামৰ্থ্য অনুসৰি কৃষি বা বয়ন ইত্যাদি কামতো নিয়োগ কৰা হয়।

প্ৰত্যেকজনী মহিলাৰে জীৱনত নিৰ্যাতনৰ একো একোটা কাহিনী থাকে। চিনাকি-অচিনাকি পুৰুষৰ দ্বাৰা হোৱা যৌন নিৰ্যাতনৰ এই কাহিনীৰোৰ আমি চিৰদিন গোপনে লৈ ফুৰোঁ। এইবোৰ কথা কাকো খুলি ক'ব নোৱাৰি, কাৰণ মানুহে নিৰ্যাতনকাৰীক নহয় বৰং ভুক্তভোগী মহিলা বা যুৰতীজনীকহে দোষী সাব্যস্ত কৰে। তদুপৰি থাকে ভয়, লাজ, সংকোচ। নিৰ্যাতনৰ এই ঘা ডগড়গীয়া হৈয়ে থাকি

নহয়, কিশোৰী আৰু যুৰতীসকলকো অলপ সময় নিজাকৈ কটাৰলৈ সুবিধা প্ৰদান কৰি আহিছে।

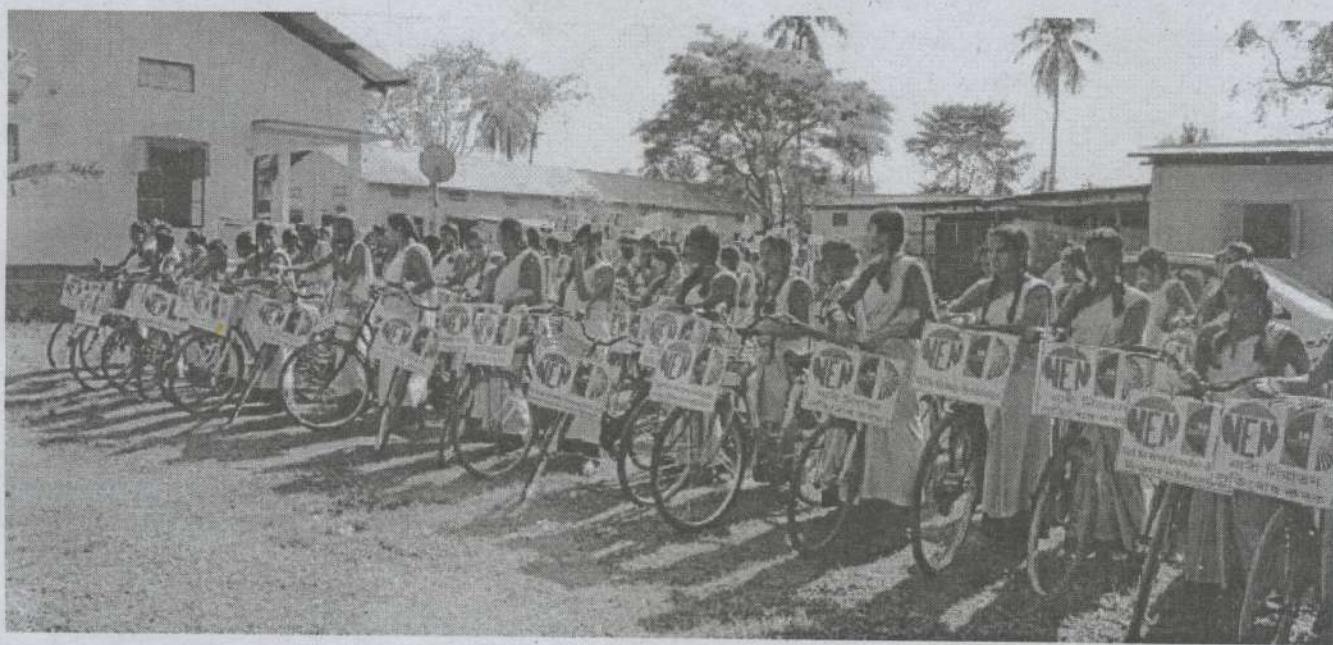
ব্যক্তিগত পৰ্যায়ত পৰামৰ্শসেৱাৰে ভুক্তভোগী এগৰাকীয়ে সকাহ পাৰ পাৰে। কিন্তু এই সামাজিক ব্যাধিক এনেদৰে শেষ কৰিব নোৱাৰি। পিতৃতাৎস্মি সমাজব্যৱস্থাৰ অৱসান নোহোৱালৈকে আৰু মহিলাৰ অথনেতিক মুক্তি নহালৈকে নাৰী আৰু পুৰুষৰ সমান অধিকাৰ সন্তুষ্টি নহয় আৰু লিংগভিত্তিক নিৰ্যাতনো বন্ধ নহয়। এই নিৰ্যাতন যে অপৰাধ আৰু সি কোনোমতেই গ্ৰহণযোগ্য নহয় সেই কথা মানুহে বুজি পোৱাটো অতি জৰুৰী। সেয়ে NENএ চুবুৰিয়ে চুবুৰিয়ে, গাঁৰে গাঁৰে বাইজৰ মাজত লিংগভিত্তিক বৈষম্য আৰু নিৰ্যাতনৰ বিষয়ে মানুহৰ মাজত সচেতনতা আনিবলৈ বিভিন্ন সভা, বাটৰ নাট, কৰ্মশালা, প্ৰশিক্ষণ ইত্যাদিৰ আয়োজন কৰি আহিছে। মহিলা এগৰাকী যেতিয়া নিজৰ ঘৰখনত নিৰ্যাতনৰ সম্মুখীন হয় তেওঁ প্ৰথমতে সহায় বিচাৰি যায় পৰিয়ালৰে কোনো লোক, বন্ধু-বান্ধুৰী বা ওচৰ-চুবুৰীয়া অথবা গাঁওখনৰে আন অনুষ্ঠানৰ কাষলৈ। ভুক্তভোগী এগৰাকীক সহায় কৰিব পৰাকৈ এনেদৰে এটা পৰিৱেশতন্ত্ৰ গঢ় লৈ উঠে। কিন্তু বহুক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে ঘৰখনৰ সম্মান, মৰ্যাদা,

মহিলাগৰাকীৰ উপায়হীনতা, সন্তানৰ ভৱিষ্যৎ আদি কথাক গুৰুত্ব দি মহিলাগৰাকীক আপোচ কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হয় আৰু তেওঁক পুনৰ সেই অপমানজনক আৰু হিংসাত্মক সম্পর্কটোলৈকে ঠেলি পঠিওৱা হয়। সহজ ভাষাত আকো মাৰপিট খাই থাকিবলৈকে পঠাই দিয়া হয়। কোনো ক্ষেত্ৰত ঘটনাই ভীষণ ৰূপ লয়াগৈ আৰু হত্যা-আঘাত হত্যাৰ দৰে দুঃঘটনাও ঘটি যায়। পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ ঘটনাটো নাৰীবাদী দৃষ্টিবে চাই ভুক্তভোগীলৈ সহায়ৰ হাত আগবঢ়াব পৰাকৈ NENএ গঢ়ি তুলিছে এদল

তণমূল নাৰীবাদী নেত্ৰী। চুবুৰিয়ে চুবুৰিয়ে গঠন কৰা হৈছে চুবুৰি সমিতি বা সমৰ্থন গোট। এই সমিতি আৰু গোটৰ মহিলাসকলৰ লগত নিয়মীয়াভাৱে মিলিত হৈ সামাজিক লিংগ, লিংগবৈষম্য আৰু নিৰ্যাতন আদি বিষয়বোৰৰ সন্দৰ্ভত বিতৎ আলোচনা কৰাৰ লগতে মহিলাসকলৰ বাবে থকা আইনসমূহতো আলোকপাত কৰা হয়। এই গোটসমূহে নিজৰ অঞ্চলত কোনোধৰণৰ নিৰ্যাতনৰ কথা গম পালে ভুক্তভোগীৰ ওচৰত থিয় দিয়েগৈ আৰু গ্ৰামীণ মহিলা কেন্দ্ৰৰ লগতে সংযোগ ঘটাই দিয়ে। তাৰ পাছত তেওঁৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি কাউলেলিং, আইনী সহায়,



যায়। নথ ইষ্ট নেটৰৰ্কৰ থামীণ মহিলা কেন্দ্ৰকেইটা এই ধৰণৰ অভিজ্ঞতাবোৰ মুখ ফুটাই ক'ব পৰাকৈ, যুগে যুগে চলি অহা মহিলাৰ মৌনতা ভাণিবৰ কাৰণে এক নিৰাপদ ঠাইৰূপে গঢ়ি তোলা হৈছে। ইয়াত মহিলাসকলে কাকো ক'ব নোৱাৰা নিজৰ জীৱনৰ যৌন নিৰ্যাতন বা অন্যান্য নিৰ্যাতনৰ কথা খোলাকৈ নিঃসংকোচে আৰু নিৰ্ভয়ে ক'ব পাৰে; নিজৰ মাজৰ পুঁজীভূত ক্ষেভ উলিয়াই দি পাতল হ'ব পাৰে। কিতাপ, আলোচনী, চিনেমা চোৱাৰ সুবিধা থকা আৰু ৰং-তুলিকাৰে ভৱি থকা এই ঠাইখনে কেৱল মহিলাসকলকে



আশ্রয়গৃহ আদির ব্যবস্থা কেন্দ্রই করে। যোরা তিনি বছৰৰ এই নির্বস্তুৰ প্ৰচেষ্টাৰ ফলত এই অঞ্চলসমূহত সহায়ক নেটৱৰ্ক এটা গঢ় লৈ উঠিছে, যাৰ সুবিধা মহিলাসকলে ল'ব পাৰে। পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ পৰা মহিলাৰ সুৰক্ষা আইনৰ অধীনত এই কেন্দ্ৰকেইটা সেৱা প্ৰদানকাৰী (service provider) হিচাপেও অসম সমাজ কল্যাণ বিভাগত পঞ্জীয়নভূক্ত।

এতিয়া মহামাৰীৰ সময়। এই মহামাৰীৰ মাজতে অন্য এক মহামাৰীৰ বিৰুদ্ধে মহিলাসকলে যুঁজি থাকিব লগাত পৰিছে। ক'ভিডৰ এই কালছোৱাত ‘ঘৰত থাকক সুৰক্ষিত থাক’ বুলি দেশৰ মানুহে মহামাৰীৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ চলাই নিয়াৰ সময়ত আমি দেখিবলৈ পালোঁ গোটেই পৃথিবীতে পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ সংখ্যা অভাৱনীয়ভাৱে বাঢ়ি গ'ল। আমাৰ দেশো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। ২৪ ঘণ্টা ঘৰৰ ভিতৰত সোমাই থকাৰ হেঁচা, হঠাৎ কৰহীন হৈ পৰা, আৰ্থিক অন্টন আদি কাৰকে চাৰিবেৰৰ মাজত মহিলাৰ ওপৰত নিৰ্যাতন বढ়াই তুলিলে। ক্ষমতা আৰু নিয়ন্ত্ৰণ কেৱল নিজতকৈ দুৰ্বলীজনৰ ওপৰত খুটৰাব পাৰি। সেই কাৰণে অসমান ক্ষমতা সম্পৰ্কৰ প্ৰথম বলি হ'ল মহিলাসকলৈ। বাস্তীয় মহিলা আয়োগে মহামাৰী আৰু লকডাউনৰ সময়ছোৱাত ভাৰতত পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতন বৃদ্ধি হোৱাৰ কথা কৈছে। অসমত মহিলা হেল্পলাইন ১৬৬ মত অনুসৰি স্বাভাৱিক সময়ৰ তুলনাত এতিয়া প্ৰতিদিনে ১৮১টামান ফোন বেছিকে আহে। বিভিন্ন অনুষ্ঠানে চলোৱা দেশজোৱা সমীক্ষাই এই কথা প্ৰমাণ কৰিছে যে বহু মহিলাৰ কাৰণে এতিয়া আটাইতকৈ অসুৰক্ষিত ঠাইখনেই হ'ল নিজৰ ঘৰখন। এই সময়ছোৱাত পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনৰ যিবোৰ ঘটনাৰ গোচৰ NENলৈ আহিছে সেইবোৰে আমাৰ সমাজৰ এখন ভয়াৰহ ছৰি উদঙ্গাই দেখুৱাইছে। আগতে নিৰ্যাতনৰ বলি হ'লে মহিলা এগৰাকীয়ে ওচৰ-চৰুৰীয়াৰ সহায় বিচাৰিব পাৰিছিল অথবা আঞ্চলিক ঘৰলৈ গৈ আশ্রয় লৈছিল। লকডাউনৰ সময়ছোৱাত নিৰ্যাতনকাৰীয়ে কাৰো বাধা নোহোৱাকৈ নিৰ্যাতন চলাই

যাবলৈ সুবিধা পাইছিল। অত্যধিক শাৰীৰিক নিৰ্যাতন সহি দিনৰ ভাগত উপায়হীন যুৱতী মাত্ এগৰাকীয়ে নিজৰ পাঁচমহীয়া সন্তানক বুকুত লৈ ৰাতি ৰাতি পলাই গৈ মাকৰ ঘৰ পাইছিলগৈ। লকডাউনৰ সুবিধাতে এজনে গৰ্ভবতী পত্ৰীক চাহ বাগানৰ মাজত এৰি হৈ আহিছিলগৈ। আন এজনে আকো চৌকিশ ঘণ্টাই পত্ৰীৰ ওপৰত চলাইছিল অকথ্য ঘোন নিৰ্যাতন। কাৰণ এটাই— ঘৰত থাকি আমনি লাগিছে।

ফোনযোগে যোগাযোগ কৰাৰ উপৰি আগতে গ্ৰামীণ মহিলা কেন্দ্ৰলৈ ভুক্তভোগী মহিলাসকলে পৰামৰ্শৰ কাৰণে নিজেই আহিছিল। লকডাউনৰ সময়ত যোগাযোগৰ একমাত্ৰ মাধ্যম আছিল ফোন। কিন্তু নিৰ্যাতনকাৰীজন সকলো সময়তে ঘৰতে থকাৰ ফলত ফোনেৰে থকাৰ দিয়াটোও অসম্ভৱ হৈ পৰিছিল। তথাপি NENৰ পৰামৰ্শদাতাসকলে ভুক্তভোগী মহিলাৰ ওচৰ চাপিবলৈ আৰু সকলো ধৰণৰ সহায় আগবঢ়াবলৈ প্ৰচেষ্টা হাতত লৈ আহিছে।

ঘৰ বা কৰ্মক্ষেত্ৰ বা ৰাজস্বৰা স্থান য'তেই নহওক কিয়, যিকোনো লিংগভিত্তিক নিৰ্যাতন বা হিংসা আইনবিৰুদ্ধ আৰু শাস্তিযোগ্য অপৰাধ। চাৰিবেৰৰ আঁৰত আপোন মানুহৰ হাততে মহিলাৰ বিৰুদ্ধে গোপনে ঘটি থকা এই নৃশংসতাক সমাজৰ গৱিষ্ঠসংখ্যক মানুহে গুৰুত্ব দিব নোখোজে। ছোৱালী এজনীক বিয়া দি উলিয়াই দিয়াৰ পাছত তাইৰ জীৱনত ঘটিব পৰা সকলো ধৰণৰ অন্যায় তাইৰ কপালৰ লিখন আৰু তাৰ বাবে তাইকে দায়ী কৰা, বিশেষকৈ পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতনক গিৰীয়েক-ঘৈণীয়েকৰ মাজৰ ভিতৰো আৰু ব্যক্তিগত কথা বুলি সাধাৰণীকৰণ কৰা কাৰ্যই এই নিৰ্যাতনক সাৰপানী যোগাই থাকে— সেয়ে সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মহিলাৰ ওপৰত পুৰুষানুক্ৰমে পাৰিবাৰিক নিৰ্যাতন চলি থাকে। এনে কাৰ্যই মহিলা এগৰাকীৰ নিৰাপদে আৰু মৰ্যাদাসহকাৰে জীয়াই থকাৰ সাংবিধানিক অধিকাৰ খৰ্ব কৰে। এনে ধৰণৰ অপৰাধ দেখি মনে মনে থকাটোও সমানেই ঘৃণনীয় অপৰাধ।